

prof. Zdeňka Dienstbiera, předsedy kolegia biologických věd ČSAV. Toto negativní hodnocení a neúspěch operace, která byla pokusem o záchranu života, měly i negativní dopad na další aktivity v této oblasti. Další transplantace se v Československu uskutečnila až s odstupem několika let.

Z hlediska současných znalostí o problematice transplantací a při studiu dostupných dokumentů jsme udiveni, na co vše bylo myšleno a s jakým nasazením se transplantace pod tlakem okolností připravovala. I přes svůj neúspěch poskytla množství poznatků a zkušeností pro další pokračovatele programu transplantací u nás. Tehdejšími aktéry je dnes o čtyřicet let více, děkujeme jim a přejeme hodně zdraví a elánu.

Současné Transplantační centrum

Současné Transplantační centrum pracuje při Urologické klinice Fakultní nemocnice Hradec Králové a je koncipováno jako mezioborové centrum. Vedoucím lékařem Transplantačního centra je as. MUDr. Pavel Navrátil, CSc., ml.

Transplantujícími lékaři jsou dále prim. MUDr. Ivo Novák

a MUDr. Abdulbaset Hafuda. Nefrologickou péči zajišťují lékaři nefrologického oddělení (v současné době při Klinice gerontologické a metabolické FN) pod vedením as. MUDr. Petra Fixy, CSc. Odběrovým a transplantačním koordinátorem je Malgorzata Grofová.

Centrum zajišťuje odběry orgánů a transplantace ledvin pro celý východočeský region a Českou Lípu, což je zhruba pro 1,2 milionu obyvatel. Jeho specifikou jsou transplantace ledvin pacientům s anomáliemi močových cest, které centrum přebírá z celé české republiky. V Hradci Králové bylo provedeno do 40. výročí první transplantace celkem 670 transplantací ledvin a sledováno je 268 pacientů s funkčním štěpem. Centrum pracuje na několika grantech, je zapojeno do mnoha mezinárodních studií, zvláště na poli imunoprese a urologické problematiky transplantací ledvin.

Současná transplantační medicína zaznamenala od první transplantace výrazný pokrok a je dnes považována za standardní metodu léčby, která je organizována nejen na národní úrovni, ale je pro ní běžná mezinárodní spolupráce. Stejně tak, jako ve všech transplantujících zemích, i centra v ČR jsou centrálně organizovaná a úzce spolupracují. Transplantační medicínu vede Česká transplantační společnost.

Mons. Josef Socha ve Fakultní nemocnici

Při příležitosti Světového dne nemocných navštívil v pondělí dne 11. února Fakultní nemocnici Mons. Josef Socha, biskupský vikář královéhradecké diecéze. Poté, co se setkal s nemocnými a zaměstnanci Chirurgické kliniky, celebrou mši svatou v posluchárně Neurochirurgické kliniky. Před začátkem obřadu oslovil přítomné, mezi nimiž byl i ředitel nemocnice doc. MUDr. Leoš Heger, CSc. V kázání se zamýšlel nad významem Světového dne nemocných, nad hlubším smyslem jejich utrpení „a nad křesťanskou odpovědí na lidské utrpení, jež jakoby každým dnem narůstalo v neposlední řadě skrze katastrofy způsobené člověkem a ukvapeným rozhodnutím jedinců a společnosti“ (z poselství papeže Jana Pavla II. ke Světovému dni nemocných 11. února 2002).

Světový den nemocných, připadající na 11. únor, den památky Panny Marie Lurdské, se letos slavil po desáté, u nás po druhé. Připomeňme, že při první oslavě u nás navštívil Fakultní nemocnici Mons. ThLic. Dominik Duka OP, biskup královéhradecký. Ten se v době letošního Světového dne nemocných zúčastnil v Houstonu v USA konference „Cesta života ve světle víry“.

Mons. Socha po skončení obřadu zavzpomínal, že je to po třetí, co slouží mši svatou v královéhradecké Fakultní nemocnici. Dvakrát to bylo tajně za hluboké totality s rizikem závažných následků při vyjádření. Projevil radost nad tím, že dnes se tak děje veřejně a nemocní mají možnost účastnit se mše svaté denně.

V podvečer se Mons. Socha sešel s vedením nemocnice, lékaři a sestrami. Vzácnou návštěvu a členy doprovodu, který tvořili P. Josef Suchár, biskupský vikář pro diakonii, P. Jiří Škoda, P. Jaroslav Furtan a jáhen Radek Pavlista, kteří v současné době konají v nemocnici pastorační službu, přivítal ředitel nemocnice, který pak představil své spolupracovníky - vedoucí sekretariátu ředitele Ing. Evu Kvapilovou, hlavní sestru nemocnice Bc. Hanu Ulrychovou a RNDr. Josefa Židů, CSc., technicko-provozního náměstka ředitele FN. Poděkoval Mons. Sochovi za jeho návštěvu a za zajištění pastorační služby v nemocnici. V této souvislosti se zmínil o tom, že pastorační

službu již před lety v době totality konal tajně P. Jiří Škoda, zaměstnaný v nemocnici jako sanitář. Svou činností P. Škoda dokázal a dokazuje, že „opravdové hodnoty nejsou majetek, kariéra a požitky“ a že při hovorech s nemocnými „jde o vztahy oboustranně obohacující“, abychom použili slova P. Škody proslovených na jiném místě. Ředitel docent Heger dále uvedl, že při výstavbě nového interního pavilonu je pamatováno také na zřízení kaple (připomeňme si, že přání zřídit v nemocnici kapli projevil při loňské návštěvě biskup Mons. Dominik Duka, OP, takže jeho přání tím bude splněno). Mons. Socha vyjádřil potěšení, že kaple bude pro nemocné oázou klidu pro modlitbu nebo jen pro klidné zamýšlení a rozjímání. Uvedl, že kaple dnes najdeme i na velkých letištích a jsou místem, kam se uchylují věřící všech vyznání, aby zde v klidu strávili dobu čekání na další spoj.

Náměstek ředitele FN dr. Josef Židů pak seznámil přítomné s plánovanou výstavbou interního pavilonu, ve kterém bude na důstojném místě kaple umístěna. Výstavba pavilonu byla v závěru roku 2001 schválena Ministerstvem zdravotnictví ČR a v současné době již probíhají první stavební práce.

Následovala živá debata, která se týkala celé řady otázek. Diskutována byla úloha kněze v nemocnici, který nachází své uplatnění tam, kde lékař splnil svůj odborný úkol a je vázán dalšími povinnostmi. Posláním kněze je být nablízku lidem v tísní, dodávat jim naději, nacházet odpovědi na otázky, které nemocného tíží, a vnášet klid a pokoj do jeho duše. Rozhovor se stočil i na psychické zatížení, které představuje práce lékaře. Profesor Vobořil v závěru odpovědi na tuto otázku vyjádřil řediteli nemocnice díky za to, že na jeho přání získal pro práci na Chirurgické klinice řádové sestry Společnosti Dcer křesťanské lásky sv. Vincenta de Paul. Vyslovil se pochvalně o jejich odborné úrovni a o dobrém vztahu, který vznikl mezi nimi a civilními zdravotními sestrami.

Po dvou hodinách se účastníci setkání rozcházeli s pocitem, že bylo nejen užitečné, ale i milé, že vedlo ke sblížení přítomných a odrazil se i v komplexnější péči o nemocné.

Prof. MUDr. Ladislav Chrobák, CSc.